

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . . . " 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . . . " 2.—
 V upravi prejema: mesečno . . . " 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat . . . . . po 15 v
 za dvakrat . . . . . " 13 "
 za trikrat . . . . . " 10 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zabavne, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 13 vin.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 30 vin.
 Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vosni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 196.

Današnja številka obsega 4 strani.

Kaj hoče Rumunija?

Ker igra v sedanji balkanski krizi odločilno vlogo Rumunija, je zelo važno izvedeti za cilj njene sedanje politike. Srbski listi poročajo glede tega iz ust odličnega rumunskega diplomata v Belgradu sledeče:

Rumunija ima, kakor vedno, tudi v sedanjih trenutkih pred očmi edinole cilje rumunske narodne politike. Zato se ni na nobeno stran brezpogojno zavezala in urejuje svoje postopanje sproti, kakor zahtevajo, oziroma kažejo razmere. Priključila se je sedanjim zaveznikom zato, ker je spoznala za nujno potrebno, da se ukroti Bulgarija, katere imperialistični nameni bi pomenjali vedno nevarnost za mir in naravni razvoj sil na Balkanu. To je storila tem preje, ker noče biti več igrača dogodkov, marveč hoče v zgodovinskem razvoju odločujoče sodelovati. Zato se je sporazumela s Srbijo in Grčijo in sklenila z njima vojaško konvencijo glede sedanjih vojnih akcij, ki se vodijo sporazumno. Rumunija bi pa istotako nastopila proti vsaki drugi balkanski državi, ki bi hotela iti po potu imperialistične megalomanije, kakor je šla Bulgarija. Iz tega vzroka se Rumunija tudi ne prej, ne sedaj v kljub večstranskim pozivom ni hotela tesneje in formalno zvezati s katerokoli balkansko ali izvenbalkansko državo. Vsekakor pa njene sedanje vojne konvencije in sporazum ad hoc s srbsko-grškima zaveznikoma temelji na globljem temelju, t. j. na prepričanju, da med njo in Srbijo ali Grčijo ni nasprotujočih si interesov, da torej med njimi ne morejo nastati kaki spori radi koristi; to prepričanje ne potrjujejo samo obojestranske izjave, marveč logično izhaja iz pravilno razumljenega položaja in interesov. Kljub temu postopa Rumunija tudi na to stran oprezno, ker hoče ravno na ta način pripomoči, da se bodoča balkanska zveza osnuje na takem temelju, ki bo tudi njej odprla vrata vanjo. Rumunija namreč nikakor ne želi ostati izven Balkana, t. j. izven novih grupacij na Balkanu, ki bi bile trajnega in solidnega značaja. Toda predno vse to ne postane kri in meso, si Rumunija pridržuje proste roke, da eventualno ne spravi v nevarnost koristi in ciljev svoje nacionalne politike. Zato tudi nikakor ni pretrgala svojih prijateljskih zvez z avstro-ogrsko monarhijo; te zveze so zlasti tudi vzrok, da si je Rumunija v sedanjih dogodkih pridržala proste roke nasproti zaveznikom.

Tudi nasproti avstro-ogrski monarhiji sami je Rumunija zavzela stališče, da svoje politike nikakor ne more več uravnjavati tako, kakor bi ravno zahtevali obziri na načrte in interese monarhije. Tudi nasproti monarhiji si pridržuje Rumunija politiko svobodne roke, da more neovirano zasledovati svoje lastne cilje in koristi. Prav tako je stvar z Rusijo. Sedaj je Rumunija z njo v najboljšem razmerju in se v aktualnih vprašanjih z njo sporazumeva, kar je popolnoma naravno. Toda tudi tu se ne more popolnoma vezati, marveč si mora ohraniti proste roke, kar je potrebno posebno z ozirom na možnost kakega spopada in resnejših komplikacij med Rusijo in Avstro-Ogrsko, oziroma med obema skupinama vesil. — Rumunija se je iz vsega početka jasno zavedala, da bi njen pohod v Bulgarijo lahko povzročil kake komplikacije. Zato je tudi takoj zbrala in nastopila z vso svojo silo, da pokaže, da ji je resno in odločno za stvar, za katero se je zavzela in izpostavila. Pripravila se je in je pripravljena na vsako eventualnost. Komplikacije so zelo mogoče; precej znamenj kaže na to, da bi se utegnil položaj v jeseni tako zaplesti in pocetriti, da bi ne bil nič manj kritičen, nego lanske jeseni. Razlika bi bila le v tem, da bi imela diplomacija še mnogo težje delo, da bi preprečila spopade večjega obsega.

Kar se tiče rumunskega prodiranja v Bulgarijo, se bo isto ustavilo šele tedaj in ondi, kjer ga bo našla vest, da je Bulgarija podpisala mirovne preliminarije. Na svojem prodiranju bo rumunska armada nastopala proti bulgarskim četam kakor proti sovražniku, ker se Rumunija ne ozira na to, da Bulgarija noče priznati vojnega stanja nasproti njej. Rumuniji bo seveda mnogo ljubše, ako se bo prodiranje vršilo brez prelivanja krvi, a če se ji Bulgarijo upro, bo pokazala, da se ne šali. Rumunska armada prodira naprej; kar se tiče brzine in smeri se vrši v popolnem sporazumu z zavezniki. Ali pojde v Sofijo ali samo poleg nje, bodo odločili samo oziri na oportunitet.

Pri delitvi Balkana želi Rumunija sodelovati v toliko, da pazi na to, da se ne prekrši ravnotežje, katerega odločno želi. Propasti bulgarske države nikakor ne želi, ker bi to ne bilo ne v njenem, ne v srbskem interesu. Bulgariji se mora samo izbiti njena megalomanija, da bo postala pravičen, lojalni in neopasen zaveznik. Razširjenje Srbije do gotovih mej je v interesu zveze in v interesu Rumunije in

Grške. Kake pretirane srbske zahteve bi pa Rumunija najodločnejše zavrnila in jih preprečila. Toda Rumunija ima zagotovila, da do takih zahtev nikakor ne pride. Iz vsega tega sledi, da bo Rumunija tudi kasneje ostala v prijateljskem razmerju s svojimi sedanjimi vojnimi tovariši in po vojni pač tudi s svojim sedanjim bulgarskim sovražnikom.

Od Rumunije se noben pravi prijatelj Balkana nima ničesar bati. Rumunija ne namerava osvajati tuje narodne zemlje in ne vodi imperialistične politike, marveč stremi le za tem, da si ustvari vse pogoje in zavaruje za vse slučaje uspešno izvajanje svoje nacionalne politike. Tako rumunski diplomat.

Balkanski dogodki.

MIROVNA POGAJANJA.

Bukarešt, 21. julija. Vlada bo zvečer izročila odgovor na bulgarsko noto. Oficijozna »Politique« zagotavlja, da rumunska vlada želi, da se uvedejo pogajanja z vsemi vojujočimi se strankami istočasno. List dementira poročilo, da bi se bilo podpisalo premirje med Rumunijo in Bulgarijo in pripomi, da je vlada sklenila ločiti vprašanje o prenehanju sovražnosti od vprašanja mirovnih preliminarijev. O prekinjenju sovražnosti se bodo pogajali delegati dotičnih generalnih štabov na kaki točki bojišča.

Bukarešt, 21. julija. Oficijozna »Pres« poroča, da je rumunska vlada na zadnjo bulgarsko noto stavila sledeče mirovne pogoje: 1. Mejo naj tvori črta Turtukaja — Dobrič — Balčik. 2. Dokler se mir ne sklene, se rumunska armada iz Bulgarije ne umakne.

Bukarešt, 21. julija. V danes ponoči došli depesi bulgarske vlade, ki se je vročila rumunski vladi po posredovanju italijanskega poslanstva, sprejme bulgarska vlada vse rumunske pogoje in osobito naglaša, da vojske proti Srbiji in Grčiji ne bo nadaljevala, četudi se z Rumunijo sporazume.

Bukarešt, 21. julija. Bulgarska vlada je sprejela pogoje, da se Rumuniji odstopi ozemlje Turtukaja — Dobrič — Balčik, kakor tudi pogoj, da rumunska armada Bulgarije ne zapusti, dokler se ne sklene mir.

Bukarešt, 21. julija. »Vitorul« poroča, da se rumunska armada v gorah še enkrat ustavi, ker hoče bulgarski vladi še enkrat nuditi priliko, da prepreči vhod v Sofijo s tem, da sprejme pogoje Srbije, Grčije in Rumunije.

Belgrad, 21. julija. Zanimivo je, da bulgarska vlada ni preje obvestila srbske

vlade, da odpošlje svoje delegate, marveč so delegati sami prišli in se prijavili na meji. V Nišu so bulgarski delegati prispeli zvečer ob sedmih ter so bili najlepše sprejeti. Vlada, ki je bila o prihodu delegatov obveščena šele popoldne, je takoj stopila v stik z grško in rumunsko vlado. Tekom treh dni bodo najbrž že vse tri vlade določile svoje pooblaščenca. Prvi sestanek utegne biti v torek. Bulgariji bodo dotlej počakali. Posvetovanja se ne bodo začela pred prihodom rumunskega delegata, ki bo skupaj z zavezniškimi sodeloval pri pogajanjih in podpisal mirovne preliminarije. Vojne operacije se dotlej nadaljujejo.

Sofija, 21. julija. Ministrski predsednik Radoslavov je izjavil: Prva skrb nove vlade bo, da se s Turčijo mirno sporazume in sklene z Rumunijo takojšnji mir. Vlada se bo prizadevala, da doseže mir tudi s Srbijo in Grčijo, da se vrne v deželo notranji mir. Pri tem upa Bulgarija na podporo vesil. Car Ferdinand je tudi cesarja Viljema prosil za posredovanje.

SRBIJA VPLIVA NA GRČIJO, DA SVOJE ZAHTEVE ZNIŽA.

Pariz, 21. julija. Ministrski predsednik Pašič se zelo prizadeva, da bi Grčija svoje zahteve napram Bulgariji znižala. Venizelos bo tozadevno še konferiral s kraljem Konstantinom, ki je intransigent. Vendar je upati, da Grčija, ako Bulgarija pokaže dobro voljo in pogajanje ne bo zavlačevala, nekaj odneha. Vesile bodo mir na vsak način revidirale, zlasti z ozirom na to, da se Bulgarija ne sme preveč oslabiti. Trma bi Grčiji utegnula zelo škodovati, ker je mogoče, da jo Srbija v tem slučaju ne bi več podpirala. V Parizu se spričo diplomatske spretnosti Pašiča nadejajo ugodnega uspeha. Grki se ne smejo preveč na Turčijo zanašati, ker bodo vesile slednje že ukrotile.

NA BOJIŠČU.

Sofija, 21. julija. (Ob 10. uri 30 minut dopoldne.) Srbi in Grki so 18. in 19. t. m. podvzeli energično ofenzivo skoraj na celi črti. Njih napad je bil povsod odbit. Včeraj od cele divizije podvzeti srbski napad v Kočanski okolici je bil z velikimi izgubami za sovražnika odbit. Bulgariji so zasledovali srbsko divizijo. Grki so z dvema divizijama napadli Bulgare med Strumico in Pecovo. Bulgariji so napad ustavili, izvedli nato protinapad in zagnali drugo grško divizijo v beg. Zasledovali so jo do noči.

Atene, 21. julija. Grki so včeraj zavzeli Nevrokop, kjer so jih navdušeno sprejeli.

LISTEK.

Uporniki.

Poljski spisal Artur Grušček, poslovenil dr. Leopold Lénard.
 (Dalje.)

»Tako grem vprašati,« ko se je pa vrnil od glavarja, je rekel: »Prosim, milostni gospod naj vstopi. Prosim.«
 Popu se je omračil obraz in obrnil se je očitaje k tajniku:
 »Bil sem prvi tu, čakam že celo uro, a on je šel pred mano... ali je to pravično?«
 »Pri nas je vse pravično, samo vi tega ne razumete, batjuška... Z ljudmi je treba znati živeti, to je cela umetnost. Sicer pa on ne bo dolgo notri... gre se za potne liste.«
 »Kako pa, da veste, Ivan Ivanovič?«

Tajnik se je zadovoljno nasmehnil in pomenljivo pomežikal z očmi.
 »Mi vse vemo, kar se godi v okraju in danes ali jutri je moral priti k nam.«
 »Razumem, toda vendar sem jaz pravoslavni duhovnik in sem prišel prvi, on je pa Poljak in je prišel za

mano... pa ste mu dali prednost pred mano.«

Tajnik je obrnil k popu svoj široki obraz in je pri nasmehu pokazal velike rumenkaste zobe:

»Šlo je čisto po pravici, kajti on je prišel s tolažbo,« pri teh besedah se je udaril z dlanjo po hlačenem žepu, »vi pa s tožbo; tolažba mora imeti pa prednost pred tožbo.«

V tem trenutku so se odprla vrata glavarjeve pisarne in ven je stopil najprej prišlec, potem se je pa sam glavar pojavil med vratmi in zaklical:

»Ivan Ivanovič, napišite dovoljenje za tuje delavce do daljše odredbe,« nato se je pa obrnil k gospodu Sareckemu: »Bodite mirni, gospod, tozadevne odredbe bom dal še danes.«

Potem se je pa prijazno poslovil od gosta in rekel:

»Zdaj ste pa vi, batjuška, na vrsti; ter je stopil nazaj v svojo pisarno.

Pop je stopil v pisarno, zaprl za sabo vrata, sedel na stol in pričel z mirnim, ravnodušnim glasom:

»Gospod glavar ve, da je poljska katoliška propaganda tukajšnjemu prebivalstvu zmešala glave...«

»Da, to je znana stvar, toda pokažite nam, batjuška, kdo je to zakrivil,« se je nasmehnil nekoliko zaničljivo.

»S časom jih bomo že našli,« odvrnil je z zanesljivim glasom, toda sedaj se ne gre za zločince, ampak za ljudstvo.

»Kaj želite, batjuška?« je vprašal ravnodušno.

»Gnezdo propagande in upora je Galicija in samostan v Ležajsku; oni vabijo k sebi pravoslavno prebivalstvo in ga utrjujejo v uporu.«

»To so znane reči,« je rekel z utrujenim glasom, »ali nimate ničesar več povedati?«

Pop se je delal, kakor da bi ne opazil glavarjevega hladnokrvnega obnašanja in je govoril dalje z lahkim poudarkom v glasu:

Prebivalci holmske dežele so bili do leta 1874. »uniti« ali »zedinjeni«, to je bili so zedinjeni z Rimom. Cerkevne obrede so imeli kot pravoslavni Rusi, verovali so pa kot katoličani in priznavali papeža. Tega leta je pa vlada unijo ali zedinjenje odpravila in vse prebivalce prepisala k ruski pravoslavni veri, to je, hotela jih je prisiliti, da bi odpadli od svoje katoliške vere. Ljudje se pa niso marali podati in so nadalje ostali zvesti katoliški cerkvi. Zato jih je ruska vlada smatrala za »upornike«.

»Tem katoliško-poljskim zapeljevanjem se moramo zoperstaviti.«

»Torej poučujte ljudstvo v cerkvah,« se je nasmehnil zlobno in si gladil temne brke.

»Mi, ruski ljudje, moramo držati skupaj,« je govoril pop, ne oziraje se na glavarjevo opazko. »Posvetna vlada mora podpirati duhovno oblast...«

»Saj se tako godi v mojem okraju,« je pretrgal popu besedo glavar, »ali moji stražniki in vaška policija ne pazijo dobro?«

»Že pazijo, gospod glavar, toda... toda ne dovolj vneto.«

»Ah imate, batjuška, dokaze... dejstva?...«

»Hm... hm...« se je odkašljaj pop, da govorim resnico, ljudstvo se sedaj pripravljva na božjo pot v Ležajsk, da 23. aprila...«

»Kakor po navadi,« je zamrmral glavar.

»Zbirajo se v gruclah po gozdih, na skritih prostorih, cele vasi so opuščene... a kdo jih zasleduje? Kdo pazi?«

»Saj vam nikdo ne brani,« zaklical je z razdraženim glasom, »vaša volja je prosta, ako pa odkrijete skrivališče vam bom hvaležen.«

(Dalje.)

Ljubljanske novice.

Naši malčki v slavnostnem sprevodu katoliškega shoda. Po Ljubljani in okolici se hočejo dvigniti tudi najmlajši med nami, da počaste katoliški shod in njegove goste. Nežna mladina, dečki in deklice, bodo nastopili v posebni skupini v pestrih narodnih nošah. Ta najnežnejša skupina bo prvi vesel pojav, naj se delo za narodne noše pričinja pri najmlajših, da se razširi in raznese po celi domovini. Oglasila za to skupino z vsakim dnem narščajo. Tudi za to skupino se dobe za deklice vsa potrebna navodila pri tvrdki Regoršek v Ljubljani, za dečke pa pri tvrdki Olup na Starem trgu v Ljubljani.

Ij Glavna posojilnica. Konkurni stroški so že narasli blizu 150.000 kron. — To gre vse na račun upnikov in dolžnikov. Pravnici stroški bodo pa grozno narasli, če bodo upniki, to je vlagatelji, hoteli tožiti člane, kar bo seveda neizogibno, če se ne doseže mirna poravnava. Zeleti je, da se v interesu ljudskega blagostanja taka poravnava doseže, ker vsaka pravda stane veliko denarja in se ne ve, koliko bo morebiti dobil dotični tožitelj. Dlje časa se pa taka poravnava odlašala, tem večji so stroški in tem manj dobi vlagatelj. Izguba je neizogibna, in sicer izdatna, tem manjša pa, če se ne prično drage pravde. Edino prava pot je medsebojno sporazumljenje.

Ij Prevrnil se je pri izkladanju zemlje na Kodeljevem na nekega delavca voz, ki ga je tako poškodoval, da so ga morali prepeljati v deželno bolnišnico.

Ij Iz prisilne delavnice. Nek togoten gojenec je napadel paznika Majceta, kateremu je bil gorak, ker je delomrznega fanta k delu pozival, in ga z nožem na licu ranil. Paznik je šel v bolnišnico, kjer so mu rano zašili in zdaj že zopet službo opravlja. (Vest, da je bila pri tej priliki »revolta«, je prazna izmišljotina.) — Pobegnil je gojenec Jerina, ki je to že parkrat storil. Delal je na polju. Fant je tuji lasti zelo nevaren.

Ij Umrli so v Ljubljani: Marija Bizjak, zasebnica, 80 let. — Ivana Lenarčič, žena delavca, 25 let. — Helena Tihel, zasebnica, 82 let. — Janez Zupan, delavec, 88 let.

Ij Dragi »Mladi vojaki«. Pred par dnevi je prišla v neko gostilno v moščanski občini pri Ljubljani ciganska družba Säger iz Beljaka, obstoječa iz očeta in matere, Martina in Marije Säger ter iz devet otrok. Krepčali so se in veselili tako, da jim je gostilničar začel igrati. Poglavarju ciganske tolpe je melodija »Mladi vojaki« tako ugajala, da jo je moral ponavljati, kajti Martin Säger je tudi muzikaličen in se je na vsak način hotel te melodije priučiti. Gostilničar, postrežljiv mož, je ciganu ustregel ter igral dalje. Medtem je Sägerjeva žena Marija poželela ogrskih kronc in trik se ji je posrečil. Medtem, ko je gostilničar cigane učil melodijo, je gostilničarka prinesla ciganki vrečico kronc, izmed katerih je ta izbirala »ogrske«, a tako, da sta gostilničar in žena pogrešila kar 80 kron in zadevo takoj javila policiji, ki je celo cigansko tolpo aretovala. Moža in ženo so oddali sodišču, otroke so pa poslali nazaj v Beljak.

DEŽELNOZBORSKE VOLITVE NA GORIŠKEM.

Kakor poročajo goriški listi, je dobil pri ožji volitvi v splošnem razredu dr. Breclji 8445 glasov. Kovač pa 9248 glasov. Uradni izid bo pa naznanjen šele danes. Kovač ima torej 803 glasove več kako kandidat S. L. S. Včerajšnja vest, da so starosturjarji volili Kovača, moramo v toliko popraviti, da so storili to ne v vseh, ampak v nekaterih občinah.

Na furlanski strani je zmagala katoliška stranka na celi črti. Dr. Faidutti 7622 glasov, dr. Bugatto 7667 in Piccinini 7573 glasov. Laški liberalci in socialni demokratje so se volitve vzdržali.

Na Tolminskem so postavili tudi liberalci zadnji hip svoja kandidata. Kandidirata Franc Miklavčič, župan v Kobaridu, in Anton Mikuž iz Sv. Lucije. Postavili so ta kandidata zato, da bi napravili ožjo volitev med staro in novo strujo, v kateri bi sami odločevali.

Razne stvari.

Cisti dobiček škodovih zavodov je znašal minulo leto 54 milijona kron, dividenda se zviša za 2% na 14%, t. j. 28 K. V škodovih tvornicah je zaposlenih 8890 delavcev. Ogromen je dobiček tega podjetja, a majhen ali bolje rečeno nezaten proti severo-amerikanskemu trustu, ki je dosegel zadnje četrletje 185 milijonov čistega dobička.

Madžarsko nasilje napram Slovačkom. Madžarske oblasti so prepovedale Slovačkom vse shode, na katerih je imelo biti protestirano proti krivični volilni reformi. Kako skrbe Madžari celo za telesno zdravje slovaških kmetov, je drastično pokazal madžarski župan v Veliki Slatini. Ta »viteški« Madžar je prepovedal Slovačkom shod samo zaradi tega, da bi se poslušalci na shodu kaj ne prehladili. Svoj odlok tako-le utemeljuje: »Shod sem moral prepovedati, ker bi kontrolni organi v tem hudem mrazu ne mogli na shodu, vršečem se pod milim nebom, izpolnjevati svoje dolžnosti, in bilo bi tudi nevarno za zdravje množice, zlasti pa za radovedne otroke.« To je skrb, kaj, bolj nežne ne pozna zlato materino srce. Madžari bi radi slepili javnost, pa jih ves svet predobro pozna, pozna njih laži, karupcije, sleparstva!

Jožef Strachovsky, češki kipar. Tisto noč kakor veliki češki slikar Nikolaj Aleš je preminul znan češki kipar Jožef Strachovsky v 63. letu svojega življenja. Oba umetnika, stara zvesta prijatelja, je doletela enaka smrt: kap na možgane. Strachovsky se je rodil v Kutni gori dne 19. septembra leta 1850. Studiral je na monakovski umetniški akademiji, odkoder se je vrnil v Prago. Tu je s slovečim kiparjem B. Schnirchom delal na kiparskih okraskih Narodnega gledališča. Pozneje je dovršil vrsto doprskih kipov (Smetane, dr. Tyrša, dr. Riegra in grofa Thuna-Hohensteina). Zadnji kip, pravi umotvor, je postavljen v Rudolfinumu. Največ popularnosti si je pridobil Strachovsky s spomenikom Havlička Borovskega v Kutni gori. Ta spomenik je v variantah postavljen tudi po drugih čeških mestih, da, celo v Čikagi so ga postavili amerikanski Čehi.

Hrvatje v Chicagi. Nedavno se je v Zagrebu mudil Francišek Bobal, župnik pri sv. Ljudmili v Chicagi, ki že 42 let deluje med Slovani (zlasti Čehi) v Ameriki, v Chicagi je pa že ravno 36 let. Dokler ni bilo hrvaških duhovnikov, je Bobal vodil duhovno pastirstvo tudi med Hrvatji, ki jih je v Chicagi 50—60 tisoč, tako da je Chicago za Zagrebom največje hrvaško mesto. Bobal je diecezanski svetnik čikaškega nadškofa msgr. Quigleya, ki ga je sedaj poslal v Avstro-Ogrsko, da izkuša pridobiti dobrih mladeničev, ki bi se hoteli v ameriških zavodih izobraziti in pripraviti za duhovniški poklic, da bi potem delovali med Hrvatji, Čehi, Slovenci in Rusini. Ta naloga ga je pripeljala tudi v Zagreb, kjer je v Rafaelovem društvu predaval o razmerah med čikaškimi Hrvatji. V Chicagi sta sedaj dve hrvaški župniji, tretja se pravkar snuje. Hrvaški izseljenci niso najbolj, a tudi ne najslabši; žal, da tamošnja hrvaška narodna društva veri niso naklonjena in je med Hrvatji tudi framasonov. Nujno potrebne bi bile hrvaške verske šole, brez katerih v dušnem pastirstvu ni pričakovati nobenega uspeha. Zelo manjka tudi hrvaških duhovnikov. V Chicagi bi se moralo ustvariti središče za duhovno in versko delavnost med ameriški Hrvatji.

Razočarani iskalki jezerskih zakladov. V južnoameriški republiki Kolumbiji, v bližini glavnega mesta Bogota leži Guatavita s Svetim jezerom — 10.000 čevljev nad morjem. O tem jezeru je šla že mnogo sto let stara govornica, da počivajo na njegovem dnu neizmerni zakladi, vredni 26.880 milijonov kron. Stari indijanski rodovi so bojda na tem jezeru darovali bogovom dragocene zlate posode, zlato in drage kamene, ki so jih metali v vodo. Različni srečolovci so že opetovano poizkušali dvigniti te bajne jezerske zaklade. Tako se pripoveduje o Spancih, da se jim je bilo posrečilo odpeljati že velik del vode iz jezera, ko so se nenadoma vdrli bregovi in so morali prenehati z deli. Novejši poizkusi so se začeli pred dvajsetimi leti, ko se je v to svrhu osnovala neka kolumbijska delniška družba; ker ji je pa manjkalo dobrih strojev in izobraženih inženirjev, ni nič opravila in se razšla. Na njeno mesto je stopila neka angleška akcijska družba s 720.000 K kapitala, ki ga je kasneje ponovno zvišala. Družba je odpeljala jezersko vodo — jezero je bilo do 46 čevljev globoko — v 1100 čevljev dolg predor. S tem pa cilj še davno ni bil dosežen, ker je bilo jezersko dno pokrito s 25 čevljev debelo blatno plastjo. Medtem je začelo deževati in jezero se je zopet polnilo z vodo. Vendar so pa našli nekaj zlatih predmetov, kar je podjetnike vzpodbudilo k nadaljnim delom. Ko je nastalo zopet suho vreme in so studenci usahnili, se je jezersko blato popolnoma strdilo. Z veliko težavo so začeli kopati rove v blato in našli še nekaj malega dragocenosti — vsega skupaj v vrednosti 48.000 K. To je za 13 letno delo in milijonske denarne žrtve vsekakor premalo. Družba se je te dni razočarana razšla.

Lesar, Berila in evangeliji za nedelje, praznike in imenitnejše godove cerkvenega leta. Cena v platnu z rdečo obrezo 4 K 50 vin, umetno usnje z zlato obrezo 6 K 50 vin., najfinejši šagrin z zlato obrezo na najfinejšem »japan«-papirju 8 K 50 vin.

Lesarjevo izdajo berilo in evangelijev je ljubljanski knezoškofijski ordinariat proglasil za oficijelno in je obenem ukazal, da si morajo te knjige nabaviti vse župnije ljubljanske škofije. Istotako je imenovana izdaja proglašena za oficijelno v goriški nadškofiji ter v drugih slovenskih škofijah. Knjiga se odlikuje po lepem in tako umljivem domačem jeziku ter po stvarni natančnosti in popolnosti.

Krasna, v vsakem oziru dovršena Lesarjeva izdaja beril in evangelijev je knjiga, katero je duhovščina že dalje časa pogrešala, kajti doslej ni bilo enoine, oficijelne izdaje. Ta knjiga se ne bo izpremenila, temveč bo več rodovom podlaga za oznanjevanje besede božje med Slovenci.

Pot v nebesa ali življenje udov tretjega reda sv. Franciška. VI. natis. Cena z rdečo obrezo 1 K 80 vin., z zlato obrezo 2 K 40 vin., v finem šagrinu 3 kronc 20 vin. — Ta novi natis za ude tretjega reda nujno potrebnega molitvenika je izpopolnjen z vsemi novimi določbami in molitvami.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 22. julija 1913.

Pšenica za oktober 1913	11:46
Pšenica za april 1914	12 —
Rž za oktober 1913	9:05
Oves za oktober 1913	8:31
Koruza za julij 1913	8:8
Koruza za avgust 1913	8:16
Koruza za maj 1914	7:31

Zahvala

za vso ljubezen, izkazano predragemu soprogu, oziroma očetu, gospodu

Jakobu Pretnar mestnemu učitelju

ob njegovi boleznii in smrti, kakortudi za vse prisrčne dokaze blagega sočutja od strani prijateljev in znancev ob tej veliki nesreči. Zahvala preč. duhovščini in slavnemu Sokolu I. za zadnje spremstvo, dalje gg. pevcem za krasno petje, g. Luki Jelencu za toli iskreno nagrobno besedo. Zahvala zastopnikom Hubadu in Levcu, zastopnikom mest. šol. sveta g. magistr. svetniku E. Lahu in g. Režeku, g. okr. nadzorniku Gabersčeku, g. dež. poslancu Ganglu in g. šolskemu vodji Dimniku, vsem zastopnikom učiteljskih društev in organizacij ter »Učiteljske tiskarne« za njih navzočnost pri pogrebu ljubljenega rajnika. Zahvala darovalcem krasnih vencev, zahvala vsem, ki so nam z besedo in z dejanjem teslili bridko žalost.

Ljubljana, 21. julija 1913.

2202 **Rodbina Pretnar.**

Bilinska kislá voda

Naravna najbogatejši alkalični (natron-lithion) kislec na Češkem. Izborna dietetična namni na pijača. O vrednosti bilinske izvolute vprašati hišnega zdravnika. 3851

Fotogr. aparate

in vse potrebščine ima v zalogi

„Adrija“ drogerija in fotomanufaktura v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 5. Zahtevajte cenike! 1431 Zahtevajte cenike!

Išče se dober

Strojevodja

izurjen za žago z dvema turbinama, 2 benečanskima jarmoma, 4 cirkularnimi žagami in 1 žago za cepljenje, in električni obrat. Zahteva se znanje nemščine. Razpisano mesto je v Kočah (Kötschach) v Ziljski dolini na Koroskem, ponudbe pa se morajo poslati na tvrdko bratje TAMBURLINI v Planini pri Rakeku. 2116

Zaloga pohištva Fran Doberlet
Ljubljana, Franciškanska ulica št. 8
priporoča pohištvo vsake vrste v solidni izvršitvi in po nizki ceni.

500 K Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože takom 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin **Ria-mazilo**. — Cena lončku z jamstvenim pismom 1 krono. 336
Kemény (Kaschau) I. Poštni predal 12/160 Ogrsko.

M. U. Dr. Avgust Levičnik

ordinira do 25. avg. vsak ponedeljek in petek od 9. do 12. ure dopoldne.

V lepem in večjem kraju na Gorenjskem se odda takoj v najem dobro idoča

prodajalna

z mešanim blagom

Nahaja se v bližini kolodvora. 2184 3—1

Več pove upravnništvo »Slovenca« pod št. 2184.

Sanatorium Emona v Ljubljani,

Komenskega ulica 4. Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. klr. odd. dež. boln

Lepa prilika.

Radi opustitve obrti prodam celo

sodavičarsko tovarno

po jako nizki ceni. — Tovarna je opremljena s popolnoma novimi (6 mesecev rabljenimi) stroji, ter 2000 sifonskimi, 3000 krahejlevimi steklenicami. — Interesentu priporočam, da si tovarno ogleda; dam tudi po jako ugodnih pogojih v najem. — Franc Škert, Sv. Lucija ob Soči, Goriško. 2168 3—1

I poštni zavitek

(3 kg netto)

popolnoma naravnega

sirupa iz malin

pošlje franko po poštnem povzetju za K 5-60 c. kr. dvorni založnik lekarnar G. Piccoli, Ljubljana, Kranjsko. Pošilja se tudi v sodčkih in v sterilizir. steklenicah

2061

! Odkar zajtrkujem in južnam!

sladni čaj

ne maram za noben drug zajtrk in se čutim zdravega, močnega in prihranjen polovico denarja v gospodinjstvu tudi na mleku in sladkorju. Za dojenčke ni boljšega redilnega sredstva. Take pohvale dohajajo vsak dan pri zopetnih naročilih Trnkoczy-jevega sladnega čaja, znamke **S L A D I N** pri izdelovalstvu, lekarnarju Trnkoczy v Ljubljani zraven rotovža, kateri je vzgojil s sladnim čajem svojih 8 zdravih otrok. Po pošti najmanj 5 zavitkov K 4.—, poštni zavitek 5 kg po 15 zavitkov K 10.— franko. Zavitek 1/2 kg po 60 vin. tudi pri trgovcih. Glavne zaloge na Dunaju: v lekarnah Trnkoczy, Schönbrunnerstraße 109, Radeckplatz 4, Josefstädterstraße 25. V Gradcu: Sackstraße 4. 109

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.